

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1618. usque ad annum 1620

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118847

§. 18. Horum Principum Legatio ad Cæsarem & Bavarix Ducem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67326)

Sæc. XVII. dicti postularent, ut Palatini seu Bohemorum causa a Protestantium querela circa eorum gravamina non esset separanda, sed unico velut conatu Bohemiæ & Imperii libertas assereretur: quod Protestantes absdubio futurum sperabant, atque ideo Batavorum, Anglorum, Danorum, totiusque Saxoniæ inferioris Principum, Civitatum, aliorumque Austriacæ Domus hostium patrocinium adversus Cæsarem, eique adhærentes Catholicos postulabant, ac præcoci nimis voto nunc Passavium, nunc Ratisbonam aliasque suo proposito accommodas urbes occupari desiderabant. Cum autem Correspondentes, nec omnes æqua conferre subsidia, nec cunctos expeditioni Bohemicæ affectos, Batavos etiam novum genus fœderis postulare observarent, hinc solum Palatinum, ejusque causam protegendam susceperunt, eo quod Bohemica causa parum aut nihil aliis præter Palatinum Principibus profutura esset.

§. XVIII.

Horum Principum legatio ad Cæsarem & Bavaricæ Ducem.

Merc. Gallob. t. 12. l. 1. Carafa l. c.

Ut ergo hi Protestantes potentius Friderici causam tueri viderentur, Norim-

Norimberga literas & Legatos ad Cæsarem, Ducemque Bavarum decernebant, ac præprimis nonnisi minis & querelis, quibus Palatini causam se suscipere simulabant, liberius effusis, a Bavarum Duce exigebant, ut hic a Cæsaris auxilio desisteret, a Cæsare vero postulabant, ut Palatini regimen in Bohemia non turbaret, sed sua contentus Austria viveret, & Imperii gravamina quantocius tolleretur, ni faceret, ferrum, vastationes, incendia & sanguinem expectaret. Unitorum autem Principum Protestantium literæ, quas Fridericus Comes Solmensis, ejusque socii ad Maximilianum Bavarum Ducem detulerant, in hanc conceptæ erant sententiam. „Cum jam eo perventum sit, ut „non scriptis solum aliqui profiteantur, „sine cæde, & sanguine gravamina ista „abrogari non posse, sed initium etiam „ejus rei jam factum, & ingens exercitus a Catholicis quibusdam comparatus sit, cum tamen causa ipsis non modo nulla data, sed moniti etiam sæpe fuerint, ut a conatu isto absterent, & ad communem defensionem operam suam (quod in Bavarum territorio factum) conferant, æstimandum tibi relinquimus, justumne sit, & an excusari coram Deo, & futura posteritate possimus, si in quiete nos „con-

Sæc. XVII.
A. C. 1619.

Londorp.

cap. 167.

Bellus l. 3.

Adlzreiter

annal. Boic.

part. 3. l. 4.

Sæc. XVII. „contineremus, & licitam permissam
 A. C. 1619. „que omni jure Libertatis, & religio-
 „nis nostræ, pro qua vitam cum bonis
 „omnibus profunderere parati semper fu-
 „mus, defensionem nullam, maxime
 „cum Hispani, & peregrini milites alii
 „magno numero in Imperium introdu-
 „cantur, pararemus. Remedium ma-
 „lorum omnium, in sola gravaminum
 „abrogatione, & æqualitatis inter Sta-
 „tus & Ordines conservatione positum
 „est, & sine ea salus aliqua sperari nul-
 „lo modo potest: operæ pretium igitur
 „facies, si consideratis probe, quæ Im-
 „perio imminent, periculis, cum ca-
 „tholicis Statibus, qui arma priores ar-
 „ripuerunt, de illis iterum deponendis,
 „& milite exauctorando egeris, grava-
 „minumque ad justitiæ & æqualitatis
 „in Imperio conformationem pertinen-
 „tium abrogationem modis omnibus
 „promoveris. Ea autem in constituen-
 „do æquali personarum utriusque reli-
 „gionis in consilio aulico, & ipsa Ca-
 „mera Imperiali numero: Judice, præ-
 „sede, adfessoribus, & universa Can-
 „cellaria reformandis; Visitatoribus &
 „inspectoribus sine ullo religionis respe-
 „ctu designandis; Superiorum Capitu-
 „lorum possessoribus, non habita ratio-
 „ne religionis ad ordinarias visitatio-
 „nes admittendis; & *Protestantibus in*
 „pos-

„*possessione Capitulorum, Templorum, & Mo-*
„*nasteriorum non turbandis, & cautione* Sæc. XVII.
„Protestantibus sufficienti super his om- A. C. 1619.
„nibus præstanda, & de tempore loco-
„que, ubi conventus aliquis institui,
„& de reliquis gravaminibus abrogan-
„dis tractatio suscipi possit, nominan-
„dis, & omnibus in actum producen-
„dis, consistit; quemadmodum Cæsari
„etiam per Comitem Hohenzollerensem
„responderi, deque gravaminibus istis
„abrogandis supplicari apud eum non
„ita pridem curavimus, benevolum ab
„eo responsum expectantes. Cum ve-
„ro verbis tantum levationem, & ab-
„rogationem gravaminum promittere
„satis non sit, certum ab ipso Catholi-
„corum omnium, apud quos auctori-
„tate tua illud obtinere facile potes,
„responsum intra duos menses expe-
„ctare volumus, ut quid faciendum
„nobis sit, si illud vel dilatorium vel
„negatorium fuerit, deliberare porro
„etiam possimus. Nos quidem moti-
„bus, & turbis in Imperio excitandis
„neque studemus, neque ullis alicujus
„incommodis delectamur, speramus vero
„etiam vitio nobis vertere neminem
„posse, si omnibus gravati intolerabili-
„bus, & bellicis adversæ partis expedi-
„tionibus, atque ardente jam in vicinis
„regionibus incendio excitati, defen-
„sio-

Sæc. XVII. „sionem nobis legitimam paraverimus,
A. C. 1619. „inque ea (posthabitis etiam omnibus
 „comitiis) constanter perseverantes,
 „id summo studio & Christiano pietatis
 „zelo agamus, ut libertatem & religio-
 „nem nostram ab interitu, & externæ
 „dominationis jugo vindicemus, atque
 „tueamur. Malorum, si quæ inde exo-
 „ritura sunt, rationem Deo aliquando
 „reddendam iis relinquimus, qui cau-
 „sam iis verissimam dederunt, & ad
 „media ista adhibenda auctores Prote-
 „stantibus fuerunt. Quod si igitur ope-
 „ram tuam eo conferre volueris, ut ad
 „finem istum pervenire, & molestiis
 „gravaminibusque istis liberari Prote-
 „stantes possint, de promptissimo nostro
 „ad pacem & quietem amplectendam
 „atque colendam animo dubitare mi-
 „nime debes. Causas equidem expe-
 „ditiones bellicas promovendi, nec tu
 „nec ceteri Status Catholici habebunt,
 „quod si vero continuare eas pergant,
 „transitus non modo nullos ipsis per-
 „mitteremus, sed & media ad defensio-
 „nem necessaria adhibebimus. Peti-
 „mus igitur, ut negotium istud omne
 „commendatum tibi habeas, comme-
 „moratis supra gravaminibus (in qui-
 „bus tractatio nulla locum habet) ab-
 „rogandis quamprimum studeas, &
 „tempus locumque, quibus de reliquis
 „iti-

„itidem tollendis deliberatio ab Electo- Sæc. XVII.
 „ribus, Principibus, & Statibus utrius- A. C. 1619.
 „que religionis aliis suscipiatur, nomi-
 „nes. Hoc ipso rem Deo gratam, tibi
 „honorificam, & toti Imperio saluta-
 „rem præstabis.

Ad petitionem istam a Friderico Co-
 mite Solmensi, Volrado a Plessen, Joane
 Christophoro Olhasio & Andrea
 Hofio, Regis, Electorum, Principum,
 & Statuum unitorum Legatis proposi-
 tam, responsum hanc in sententiam a
 Maximiliano Baviaræ Duce fuit: „Gra-
 „tum mihi est, quod non modo pacis
 „amantem animum meum, notum uni-
 „tis Statibus esse, sciam, sed quod con-
 „silia etiam, & actiones meas eo dire-
 „ctas esse, ut pax & concordia in Im-
 „perio conserventur, agnoscat. Quem-
 „admodum igitur ex parte mea verif-
 „sime hæc ita sese habent, ita certi e-
 „tiam esse debetis, quod animum meum
 „nequaquam mutaturus, sed constan-
 „tissime in sententia mea perman-
 „sus sim.”

§. XIX.

*Baviaræ Ducis responsum ad Uni-
 torum Protestantium postulata.*

Præterea ad ceteras Protestantium pe-
 titiones, & querelas Maximilianus
 Bava-